

FORMS, METHODS AND PRIORITIES OF INDEPENDENT EDUCATION

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7353235>

Saidova Zilola Urakovna

Senior lecturer of the department of foreign languages
Journalism and Mass Communication University of Uzbekistan

Sultanova Dilorom Bakhadirovna

Lecturer of the department of foreign languages
Journalism and Mass Communication University of Uzbekistan

ABSTRACT

Independent Education gives students the opportunity to delve deeper into their interests and make important decisions about how and where they will direct their talents in the future. Independent education is useful for self-study as well as for engaging in independent scientific activities, and also allows a person to be independent.

Keywords. Education, Action, thinking, stages of Education, Skills, Development, motivation

MUSTAQIL TA'LIMNING SHAKLLARI, USULLARI VA USTUVORLIKLARI

Saidova Zilola O'roqovna

Xorijiy tillar kafedrası katta o'qituvchisi
O'zbekiston Jurnalistika va Ommaviy Kommunikatsiyalar Universiteti

Sultanova Dilorom Bakhadirovna

Xorijiy tillar kafedrası o'qituvchisi
O'zbekiston Jurnalistika va Ommaviy Kommunikatsiyalar Universiteti

ANNOTATSIYA

Mustaqil ta'lim talabalarga o'z qiziqishlarini chuqurroq o'rganish va kelajakda o'z iste'dodlarini qanday va qaerga yo'naltirishlari to'g'risida muhim qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi. Mustaqil ta'lim o'z-o'zini o'rganish hamda mustaqil ilmiy faoliyat bilan shug'ullanish uchun foydalidir, shuningdek, insonga mustaqil bo'lishga imkon beradi.

Kalit so'zlar. Ta'lim, harakat, fikrlash, ta'lim bosqichlari, ko'nikma, rivojlanish, motivatsiya

Ta'lim-bu bilim, ko'nikma, qadriyatlar, axloq, e'tiqod va odatlarni egallash jarayoni . Ta'lim usullari o'qitish, trening, hikoya qilish, muhokama qilish va maqsadli tadqiqotlarni o'z ichiga oladi. Trening ko'pincha o'qituvchilar rahbarligida olib boriladi, ammo talabalar o'z-o'zini o'qitish bilan ham shug'ullanishlari mumkin. Trening rasmiy yoki norasmiy sharoitda va har qanday tajriba bilan amalga oshirilishi mumkin shaxsning fikrlash, his qilish yoki harakat qilish uslubiga shakllantiruvchi ta'sir ko'rsatadigan, ta'limiy deb hisoblanishi mumkin. O'qitish metodikasi pedagogika deb ataladi. Rasmiy ta'lim odatda maktabgacha ta'limi yoki bolalar bog'chasi, boshlang'ich ta'lim, o'rta maktab, so'ngra kollej, universitet yoki kasb hunar muassasalari kabi bosqichlarga bo'linadi. Ta'lim olish davrida o'quvchi talabalar ta'limning turli hil shakllaridan foydalangan holda bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishlari mumkin. Ulardan biri mustaqil ta'lim shakli bo'lib, hozirgi kunda u o'zining samaraliligi bilan boshqa ananaviy ta'lim shakllaridan farq qilmoqda.

Mustaqil ta'lim-bu ta'lim shakli bo'lib, u ko'plab o'rta maktablar, kollejlarda va boshqa ta'lim muassasalari tomonidan taklif etiladi. Ba'zan bu yo'naltirilgan o'rganish deb ataladi va bu aksariyat hollarda nazoratsiz amalga oshiriladigan ta'lim faoliyati hisoblanadi. Odatda, talaba va o'qituvchi talaba tomonidan o'qituvchi rahbarligida olib boriladigan tadqiqotlar uchun mavzuni kelishilgan miqdordagi kreditlar bo'yicha kelishib olishadi. Mustaqil tadqiqotlar yaxshi motivatsiyaga ega bo'lgan talabalarga an'anaviy akademik dasturga mos kelishi shart bo'lmagan, lekin talabani qiziqtirgan mavzuni o'rganishiga imkon beradi. Bu talabalarga maxsus materiallarni o'rganish yoki tadqiqot tajribasini olish imkonini beradi. [Хендерсон, Юан. С. 1984]

Mustaqil tadqiqotlar talabalarga o'z qiziqishlarini chuqurroq o'rganish va kelajakda o'z iste'dodlarini qanday va qaerga yo'naltirishlari to'g'risida muhim qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi. Mustaqil o'rganishni tushunishning yana bir usuli - masofadan turib o'rganishni tushunish. Masofaviy o'qitish-bu nazariya bo'lib, talaba o'qituvchisidan aqliy yoki jismoniy uzoqlikdagi masofada joylashgan bo'ladi. Bunda talaba va o'qituvchi ish varag'i, insho yoki Internetdagi veb-sayt kabi narsalar bilan bog'langan bo'ladi. [Azizov U.]

Boshlang'ich va o'rta maktablar uchun mustaqil ta'lim ba'zan iqtidorli va iste'dodli talabalarga mo'ljallangan o'quv dasturi bo'lib, u erda talaba mavzuni o'rganishi va savollarni shakllantirishi va ularga javobni mustaqil topishi kerak. Oxir-oqibat, ular xulosalarini ishlab chiqadilar va taqdim etadilar.

Qo'shma shtatlardagi ko'plab maktablari turli formatlarda mustaqil va uyda ta'lim olish tizimini yo'lga qo'yganlar. Masalan: onlayn, shaxsiy yoki gibrid onlayn /

yuzma-yuz muloqot kabilar. Ushbu mustaqil o'quv dasturlari, ayniqsa, an'anaviy sinf muhitini qoniqarsiz deb biladiganlar uchun foydalidir. Masalan, mustaqil o'rganish sog'lig'i bilan bog'liq muammolari mavjud bo'lgan, intensiv ish jadvali yoki iqtidorli akademik qobiliyatlari bo'lgan o'quvchi talabalar uchun juda mos keladi. Ko'pincha, yuqori natijalarga erishgan talabalarga darsga bormasdan o'rganishlari uchun mustaqil ta'lim olish taklif etiladi. Mustaqil ta'lim o'z-o'zini o'rganish hamda mustaqil ilmiy faoliyat bilan shug'ullanish uchun foydalidir, shuningdek, talabaga mustaqil bo'lishga imkon beradi. [Кениг, Кэтрин; WJ McKeachie 1959]

ADABIYOTLAR

1. Azizov U. Kredit - modul tizimi va uning o'ziga hos xususiyatlari. - http://uzbekistonovozi.uz/uz/articles/index.php.ECTION_ID=161&ELEMENT
2. Кениг, Кэтрин; WJ McKeachie (июнь 1959 г.). «Личность и самостоятельное обучение». Журнал педагогической психологии . 50 (3). DOI : 10.1037 / h0041286 .
3. Мур, Майкл Грэм (1973). «К теории самостоятельного обучения и преподавания». Журнал высшего образования : 661–679.
4. Хендерсон, Юан. С. (1984). «Введение: теоретические взгляды на образование взрослых». В Хендерсоне, Юан. С .; Натенсон, Майкл Б. (ред.). *Самостоятельное обучение в высшем образовании* . Энглвуд Клиффс, Нью-Джерси: Публикации по образовательным технологиям. С. 3–56. ISBN 978-0-87778-188-2. Проверено 25 мая 2013 года .
5. Филатова Л.М. Тенденции изменения спроса на высшее образование: предпосылки, возможности, риски // Вопросы образования. 2014. № 5 (84). С. 32–48.
6. Khasanova, G. K. (2022). THE NEED FOR TECHNOLOGY IN THE DESIGN OF THE PEDAGOGICAL PROCESS. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(Special Issue 20), 95-100.